

Jhr. Mr. H. M. A. J. VAN ASCH VAN WIJK, Staatsraad in buitengewone dienst, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, Ridder der Orde van den Nederlandfchen Leeuw, Rijks-Advokaat, Oud-Burgemeester van *Utrecht*, Curator der Hoogeschool aldaar, federt iets meer dan een jaar Correspondent der Tweede Klasfe, overleed op den 16^{den} Julij 11. Hij werd alzoo 69 jaren oud.

Te *Utrecht* geboren, aldaar in vele gewigtige betrekkingen werkzaam, van 1827 tot 1839 Burgemeester dier stad, hebben ook zijne Gefchriften, voor zoo ver zij niet van politieken aard waren, zoo als *Over de Ministeriële verantwoordelijkheid*, *Over het verkiezingsfelfel*, enz., meerendeels tot *Utrecht* betrekking gehad. Wij vonden aldus onder dezelve een *Over het handelsverkeer van Utrecht*, een *Over Utrecht met betrekking tot hare Hoogeschool beschouwd*, een *Over het Muntregt van Utrecht*, een *Over de verbeterde afwatering van de Eem*, eene *Levensfchets van MOREELSEN*, in *leven Burgemeester van Utrecht*, enz. Zijne verdienften als Letterkundigen Staatsman zullen elders gewis uitvoeriger worden vermeld.

De Derde Klasfe telt onder de haar in het vorige jaar ontvallen en het rustend Lid **Mr. J. H. HOEUFFT**, wiens bovenvermelde erfmaking getuigt van zijne gehechtheid aan de Latijnsche Poëzij en zijne belangftelling in het Instituut. Hij zelf was een beoefenaar der Latijnsche Mufe, gelijk zijne vertaling van *Anacreon*, zijne *Carmina* en andere Poëtifche Gefchriften in de Latijnsche taal aanwijken. Ook de Vaderlandsche taal vond in hem een gelukkigen onderzoeker, die de vruchten zijner studie ook meermalen aan het Publiek heeft medegedeeld. In 1809 werd hij Correspondent der Tweede Klasfe, in 1816 Lid der Derde Klasfe, en in 1830 verzocht en verkreeg hij als rustend Lid te worden aangemerkt. Hij overleed te *Breda* in Februarij dezes jaars, den ouderdom van 86 jaren bereikt hebbende.

De Derde Klasfe verloor verder een harer oudfte Leden, den Letterkundigen Staatsman A. R. FALCK, die federt 1808 Lid was, en op den 16^{den} Maart dezes jaars op gevorderden leeftijd overleed. De verdienften van

Duitschland, door den geleerden WENING geuit ¹, dat de volkomen, ware en levendige kennis van het Regt, alleen door tevens wijsgeerige, praktische, geschiedkundige, dogmatische en letterkundige oefening, en door bijzondere praktische vorming voor het leven wordt verkregen. Dankbaar erkennen zijne leerlingen, waartoe ik het mij eene eer reken te behooren, hoeveel zij in dit opzigt, aan 's mans leiding, mogten verschuldigd zijn. ARNTZENIUS was Correspondent der Klasse, sedert 9 April 1821. Hij overleed te Utrecht, in den ouderdom van 77 jaren, op 15 November 1842.

Nog hooger en ouderdom, en wel eenen zes en tachtig jarigen, bereikte de geleerde JACOB HENRIK HOEUFFT, sedert 28 Mei 1816, Lid dezer Klasse. Hij overleed te Breda, op 14 Februarij j.l. De belangstelling in Letterkunde en Poëzij, die hij van den aanvang af aan den dag legde, verslaauwde bij hem nimmer. De Staatkundige gebeurtenissen van ons Vaderland deden hem lang een geheel ambteloos leven leiden, nadat hij in 1793 zijne geboorteplaats Dordrecht met de inwoning te Breda had verwisseld. Als Lid van den Raad dier Stad was hij aldaar sedert 1813 in vele opzigten nuttig werkzaam. Taalkundige oefeningen, in zijne *Aanmerkingen op oude Friessche Spreekwoorden*, — *Proeve van Bredaasch taaleigen*, — *Verzameling van Fransche woorden uit de Noordsche talen afkomstig*, getuigen van zijne nasporingen ten aanzien onzer moedertaal. Doch, wie aan HOEUFFT denkt, of van HOEUFFT spreekt, die gewage in de eerste plaats van zijne gelukkige en ijverige beoefening der Latijnsche Dichtkunst. Ziedaar, waarin hij zich zoo gunstig onderscheidde!

Op de Latijnsche Scholen reeds, naar de gewoonte dier tijden, in het vervaardigen van Latijnsche Verzen geoefend, vatte hij eene neiging op voor de beoefening der Latijnsche Poëzij, die hem nooit heeft verlaten. Zijne *Carmina juvenilia*, zijne *Pericula Poëtica* en *Critica*, zijne *Carmina*, 1805, zijn *Parnassus Latino-Belgicus*, 1819, eindelijk zijne *Carminum Epidosis*, 1839,

¹ J. N. WENING, *Mängel und Gebrechen der Jurist. Lehrmethode*. Landsbut, 1820, bladz. 24.

strekken daarvan ten bewijze. Weinige zijn het, die den roem der Voorvaderen in dit vak van Letterkunde blijven handhaven. PEERLKAMP's, bij de Brusselsche Akademie, bekroonde Verhandeling over de Nederlandsche Dichters, die zich met de beoefening der Latijnsche Poëzij bezig hebben gehouden, is daar, om ons te doen zien, wat wij vroeger in dezen geweest zijn.

Doch HOEUFFT wilde, dat ook na zijn afsterven zijn invloed ter aanmoediging der Latijnsche Poëzij krachtig werkzaam zou blijven, en dit brengt mij van zelf tot de vermelding eener voor het Instituut en voor deze Klasse hoogst belangrijke bijzonderheid.

Bij uiterste wilsbeschikking heeft ons Medelid HOEUFFT eene vrij aanzienlijke som aan het Instituut vermaakt, om de renten daarvan te doen bestemmen tot het uitreiken van Eerepenningen, voor het best en verre boven het middelmatige gekeurd Latijnsch Gedicht, hetwelk, op een daartoe jaarlijks door het Instituut uit te schrijven Programma, zal zijn ingezonden. Het oordeel, daarover te vellen, wordt opgedragen aan eene Commissie van drie Leden, tot welke door den Erflater zelven voor de eerste maal worden verzocht de HH. D. J. VAN LENNEP, M. SIEGENBEEK en P. HOFMAN PEERLKAMP; aan die gunstige beschikking was nog meer en daaronder de making van zijn voortreffelijk Kabinet van antieke penningen verbonden. Het Instituut heeft zich bereid verklaard tot aanvaarding dier making; de drie genoemde Leden der Commissie tot waarneming van den last hun opgelegd; en de Koninklijke magtiging is dezer dagen ontvangen, om dit legaat te mogen aannemen.

Aldus heeft ons waardig Medelid, ook lang na zijn verscheiden, krachtig willen ondersteunen en schragen dien tak der Letterkunde, in welken hij zelf zoo had uitgeblonken, en in den bloei van welken hij altijd getoond had zoo zeer belang te stellen. Het zal eene waardige taak zijn voor het Instituut, aan het vertrouwen in hetzelfde gesteld te beantwoorden. Prijsuitschrijvingen zullen van hetzelfde uitgaan, niet voor dezen of genen, maar voor allen opengesteld, — want ik mag het niet nalaten op de echt vrijzinnige bedoeling van den erflater te wijzen; die

geene beperking ten aanzien van hen, die tot den wedstrijd zullen worden toegelaten, aannemende, heeft verlangd, dat ook ten aanzien van dien tak der Letterkunde, dien hij zijne bescherming zoo waardig keurde, geene grenzen van Landen of Koningrijken iemand zouden uitsluiten. Voorzeker, hij heeft zich door deze vermaking een gedenkteeken gesticht Zijner waardig! HOEFFER had nog door zijn voorbeeld bevestigd, dat geen wettelijk voorschrift van een' bepaalden leeftijd in het Reglement noodig is, om een Lid tijdig onder de rustende Leden te doen opnemen. Hij verzocht en verkreeg die opname op 13 September 1830.

Veel omvattend en uitgebreid was de werkkring van den voortreffelijken Göttingschen Hoogleeraar HEEREN, mede in hoogen ouderdom (hij bereikte zijn 81ste jaar) in den aanvang van het vorig jaar (8 Maart 1842) overleden.

Dat hij een geleerd Letterkundige was, doorvoed met de kennis der Oude Letteren, die onder de leiding en den invloed van den beroemden HELINE, zieh PINDARUS, STOBÆUS, MENANDER, enz., ter behandeling en toelichting had uitgekozen, zegt reeds veel, doch in die soort van studiën had hij echter niet gevonden, wat zijn geest zocht. De geschiedenis der Volken, en SPITTLER als Leeraar en Voorganger in dezelve, ziedaar, waar HEEREN zich te huis gevoelde en waaraan hij voortdurend zijne edelste geestvermogens wenschte te koste te leggen! Ik zal u niet vermoeijen met eene dorre optelling van HEEREN's Geschriften. Van hoe beslissenden invloed zijn Handboek der Geschiedenis van de Staten der Oudheid, zijne Ideën, en zijn Handboek der Geschiedenis van het Statenstelsel van Europa, ook hier te Lande, en wel bijzonder onder VAN HEUSDE's leiding, op de beoefening der Geschiedenis geweest zijn, behoef ik u wel niet aan te wijzen. HEEREN en VAN HEUSDE waren vrienden, en waarlijk, er bestond tusschen die beide waardige mannen eene gemeenschap van gaven des geestes en des gemoeds, hoedanige men slechts zeldzaam aantreft. Den mensch te zien in den Staat, en in de Geschiedenis den voortgang gade te slaan van het menschengeslacht; ziedaar inzigten, waarin beide zich, wat hunne wetenschappelijke